

**Zakres wiedzy i umiejętności oraz wykaz literatury
Wojewódzkiego Konkursu Przedmiotowego z Języka Niemieckiego dla uczniów szkół
podstawowych województwa śląskiego
w roku szkolnym 2023/2024**

I stopień**Zakres wiedzy**

na podstawie: U. Matecki, *Dreimal Deutsch*, Klett Sprachen,
ISBN: 978-3-12-675237-4,
rok wydania: 2009 lub kolejne.

Rozdziały: <i>Auf den ersten Blick; in Deutschland</i>
--

I. Zakres umiejętności

1. posługiwanie się środkami językowymi (leksykalnymi, gramatycznymi oraz ortograficznymi)

Zakres środków leksykalnych

CZŁOWIEK
np. dane personalne, okresy życia, wygląd zewnętrzny, cechy charakteru, rzeczy osobiste, uczucia i emocje, umiejętności i zainteresowania
MIEJSCE ZAMIESZKANIA
np. dom i jego okolica, pomieszczenia i wyposażenie domu, prace domowe
EDUKACJA
np. szkoła i jej pomieszczenia, przedmioty nauczania, uczenie się, przybory szkolne, oceny szkolne, życie szkoły, zajęcia pozalekcyjne
PRACA
np. popularne zawody i związane z nimi czynności i obowiązki np. miejsce pracy, wybór zawodu
ŻYCIE PRYWATNE
np. rodzina, znajomi i przyjaciele, czynności życia codziennego, określanie czasu, formy spędzania czasu wolnego, święta i uroczystości np. styl życia, konflikty i problemy
ŻYWIENIE
np. artykuły spożywcze, posiłki i ich przygotowywanie np. nawyki żywieniowe, lokale gastronomiczne
ZAKUPY I USŁUGI
np. rodzaje sklepów, towary i ich cechy, sprzedawanie i kupowanie np. środki płatnicze, wymiana i zwrot towaru, promocje, korzystanie z usług, reklama
PODRÓŻOWANIE I TURYSTYKA
np. środki transportu i korzystanie z nich, orientacja w terenie, baza noclegowa np. hotel, wycieczki, wypadki, zwiedzanie
KULTURA
np. dziedziny kultury, twórcy i ich dzieła, uczestnictwo w kulturze np. tradycje i zwyczaje, media
SPORT
np. dyscypliny sportu, sprzęt sportowy, obiekty sportowe, imprezy sportowe, uprawianie sportu

ZDROWIE
np. tryb życia, samopoczucie, choroby, ich objawy i leczenie
NAUKA I TECHNIKA
np. korzystanie z podstawowych urządzeń technicznych i technologii informacyjno-komunikacyjnych
ŚWIAT PRZYRODY
np. pogoda, pory roku, rośliny i zwierzęta, krajobraz

Zakres środków gramatycznych

RODZAJNIK
Użycie rodzajnika nieokreślonego Użycie rodzajnika określonego Użycie rzeczownika bez rodzajnika
RZECZOWNIK
Deklinacja mocna Deklinacja słaba i mieszana Tworzenie liczby mnogiej Rzeczowniki złożone Rzeczowniki zdrobniałe: <i>-chen, -lein</i> Rzeczowniki określające zawód i wykonawcę czynności Rzeczowniki tworzone od nazw miast, krajów i części świata Rzeczowniki tworzone od czasowników Rzeczowniki tworzone od przymiotników, imiesłowów i liczebników Rzeczownik po określeniu miary i wagi
ZAIMEK
Zaimki osobowe Zaimek nieosobowy Zaimek zwrotny Zaimki dzierżawcze Zaimki wskazujące Zaimki pytające Zaimki nieokreślone Zaimki względne
PRZYMIOTNIK
Przymiotnik jako orzecznik
Przymiotnik jako przydawka:
- z rodzajnikiem określonym i zaimkiem wskazującym - z rodzajnikiem nieokreślonym, zaimkiem dzierżawczym i z przeczeniem <i>kein</i> - bez rodzajnika
Regularne i nieregularne stopniowanie przymiotnika
LICZEBNIK
Liczebniki główne Liczebniki porządkowe Liczebniki mnożne i nieokreślone, np. <i>dreimal, viel</i>
PRZYSŁÓWEK
Przysłówki zaimkowe w pytaniu i odpowiedzi Regularne i nieregularne stopniowanie przysłówków Przysłówki czasu i miejsca
PRZYIMEK
Przymyki z celownikiem Przymyki z biernikiem Przymyki z celownikiem lub biernikiem

CZASOWNIK
Formy czasowe <i>Präsens, Präteritum, Perfekt, Futur I</i> Czasowniki posiłkowe <i>sein, haben, werden</i> Czasowniki regularne i nieregularne Czasowniki rozdzielnie i nierozdzielnie złożone Czasowniki zwrotne Czasowniki modalne w formach czasowych: <i>Präsens, Präteritum</i> Czasownik <i>lassen</i> Formy imiesłowowe czasownika: <i>Partizip II</i> Tryb rozkazujący Bezokoliczniki z <i>zu</i> i bez <i>zu</i> Rekcja czasownika
SKŁADNIA
Zdanie pojedyncze: oznajmujące, pytające, rozkazujące Szyk wyrazów: prosty, przestawny oraz szyk zdania podrzędnie złożonego Przeczenia <i>nein, nicht, kein, nie, niemals</i> Zdania złożone współrzędnie ze spójnikami <i>aber, dann, denn, oder, und</i> Zdania złożone współrzędnie ze spójnikami <i>sondern, deshalb, sonst, trotzdem</i>
Zdania podrzędnie złożone: <ul style="list-style-type: none"> - zdania dopełnieniowe ze spójnikami <i>dass, ob</i> - zdania dopełnieniowe z zaimkami pytającymi np. <i>wer, was, wann, wo</i> - zdania okolicznikowe przyczyny ze spójnikami <i>weil, da</i> - zdania okolicznikowe czasu ze spójnikami <i>wenn, als</i> - zdania warunkowe rzeczywiste: <i>wenn + Präsens</i> - zdania warunkowe nierzeczywiste: <i>Konjunktiv Präteritum</i> czasowników <i>sein, haben</i> oraz czasowników modalnych - zdanie przyzwalające: <i>obwohl</i> - zdanie okolicznikowe celu: <i>damit</i>, konstrukcja bezokolicznikowa <i>um ... zu</i> - zdania porównawcze: <i>so wie, als</i>

2. rozumienie prostych wypowiedzi pisemnych (np. listy, e-maile, SMS-y, kartki pocztowe, napisy, broszury, ulotki, jadłospisy, ogłoszenia, rozkłady jazdy, historyjki obrazkowe z tekstem, artykuły, teksty narracyjne, recenzje, wywiady, wpisy na forach i blogach, teksty literackie), w zakresie następujących umiejętności szczegółowych:

- ✓ określanie głównej myśli tekstu lub fragmentu tekstu;
- ✓ określanie intencji nadawcy/autora tekstu;
- ✓ określanie kontekstu wypowiedzi (np. nadawcy, odbiorcy, formy tekstu, czasu, miejsca, sytuacji);
- ✓ znajdowanie w tekście określonych informacji;
- ✓ rozpoznawanie związków między poszczególnymi częściami tekstu;
- ✓ układanie informacji w określonym porządku;
- ✓ rozróżnianie formalnego i nieformalnego stylu tekstu.

3. tworzenie wypowiedzi pisemnych, np. notatki, ogłoszenia, zaproszenia, życzeń, wiadomości, SMS-a, pocztówki, e-maila, historyjki, listu prywatnego, wpisu na blogu, w zakresie następujących umiejętności szczegółowych:

- ✓ opis ludzi, zwierząt, przedmiotów, miejsc i zjawisk;
- ✓ opowiadanie o czynnościach, doświadczeniach i wydarzeniach z przeszłości i teraźniejszości;
- ✓ przedstawianie faktów z przeszłości i teraźniejszości;
- ✓ przedstawianie intencji, marzeń, nadziei i planów na przyszłość;
- ✓ opis upodobań;
- ✓ wyrażanie i uzasadnianie swoich opinii, przedstawianie opinii innych osób;
- ✓ wyrażanie uczuć i emocji;
- ✓ stosowanie formalnego lub nieformalnego stylu wypowiedzi adekwatnie do sytuacji.

4. reagowanie w formie tekstu pisanego, np. wiadomość, SMS, list prywatny, e-mail, wpis na czacie/forum, w typowych sytuacjach:

- ✓ przedstawianie siebie i innych osób;
- ✓ nawiązywanie kontaktów towarzyskich; rozpoczynanie, prowadzenie i kończenie rozmowy;
- ✓ uzyskiwanie i przekazywanie informacji i wyjaśnień (np. wypełnienie formularza/ankiety);
- ✓ wyrażanie swoich opinii, pytanie o opinie, zgadzanie się lub nie zgadzanie się z opiniami;
- ✓ wyrażanie swoich upodobań, intencji i pragnienia, pytanie o upodobania, intencje i pragnienia innych osób;
- ✓ składanie życzeń i gratulacji, odpowiadanie na życzenia i gratulacje;
- ✓ zapraszanie i odpowiadanie na zaproszenie;
- ✓ proponowanie, przyjmowanie i odrzucanie propozycji, zachęcanie;
- ✓ prowadzenie prostych negocjacji w sytuacjach życia codziennego;
- ✓ proszenie o radę i udzielanie rady;
- ✓ pytanie o pozwolenie, udzielanie i odmawianie pozwolenia;
- ✓ ostrzeżenie, nakazywanie, zakazywanie, instruowanie;
- ✓ wyrażanie prośby oraz zgody lub odmawianie spełnienia prośby;
- ✓ wyrażanie uczucia i emocji (np. radość, smutek, niezadowolenie, zdziwienie, nadzieję, obawę);
- ✓ stosowanie zwrotów i form grzecznościowych.

5. przetwarzanie prostych tekstów pisemnie:

- ✓ przekazywanie w języku niemieckim informacji zawartych w materiałach wizualnych (np. wykresach, mapach, symbolach, piktogramach) lub audiowizualnych (np. filmach, reklamach);
- ✓ przekazywanie w języku niemieckim lub polskim informacji sformułowanych w języku niemieckim;
- ✓ przekazywanie w języku niemieckim informacji sformułowanych w języku polskim.